

**МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

**ПЕДАГОГІЧНА ІННОВАТИКА:
ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ
НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ**

Колективна монографія

Мелітополь, 2019

УДК 373/.3/.5: 001.895(477)

П 24

Педагогічна інноватика : досвід та перспективи Нової української школи : кол. монографія / за заг. ред. А. М. Солоненка, І. А. Мальцевої, Л. Ю. Москальової, О. С. Арабаджи – Мелітополь : ТОВ «Колор Принт», 2019. – 358 с. – ISBN 978-966-2489-78-1.

Рецензенти:

Л. С. Рибалко – доктор педагогічних наук, професор кафедри теорії та методики професійної освіти Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.

О. О. Фунтікова – доктор педагогічних наук, професор кафедри освіти та управління навчальним закладом Класичного приватного університету.

Технічні редактори: Павленко О. М., Мілько Н. Є.

У колективній монографії відображено історію розвитку провідних технологій навчання, подано їхню коротку характеристику, обґрунтовано рекомендації щодо їх практичного використання в умовах Нової української школи, представлено авторські ігрові методики навчання, а також методики навчання окремих дисциплін у закладах загальної середньої освіти, розглянуто методичні та практичні аспекти їхньої реалізації.

Колективна монографія орієнтована як на теоретичну підготовку вчителів Нової української школи, так і на розвиток та реалізацію їхнього творчого потенціалу, формування теоретичної та практичної готовності до інноваційної педагогічної діяльності. Представлені матеріали можуть бути використані педагогами для підвищення ефективності організації освітнього процесу у закладах освіти.

Видання призначене для здобувачів вищої освіти, вчителів, викладачів, вихователів, слухачів системи підвищення кваліфікації педагогічних кадрів.

Рекомендовано до друку Вченою радою Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького
(Протокол № 14 від 28.05.2019 р.)

ISBN 978-966-2489-78-1.

© МДПУ ім. Богдана Хмельницького, 2019
© Колектив авторів, 2019
© Колор Принт, 2019

Використання електронних засобів навчального призначення в освітньому процесі /Шарова Т. М., Землянська А. В., Копейцева Л. П., Шаров С. В./	246
Розділ 10. НОВІТНІ МЕТОДИКИ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ЗАКЛАДАХ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	
(Редактори розділу Шарова Т. М., Насалевич Т. В., Землянська А. В.)	259
Використання WEB-технологій у навчанні англійської мови /Коноваленко Т. В., Гуров С. Ю., Гурова Т. Ю./	259
«CASE STUDY» як дослідницька стратегія /Матюха Г. В., Насалевич Т. В., Мілько Н. Є., Павленко О. М./	264
ВЕБ-КВЕСТ проект /Матюха Г. В., Насалевич Т. В., Тарасенко Т. В./	268
Методичні аспекти вивчення країнознавчого матеріалу в шкільному курсі англійської мови Байтерякова Н. Ю., Байтеряков О. З., Байтеряков Є. О./	271
Методика написання наукової роботи учня МАН /Жигоренко І. Ю., Мінькова Г. Ю./	279
Розділ 11. АКТУАЛЬНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТВОРЧОГО РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ ЗАСОБАМИ МИСТЕЦТВА	
(Редактор розділу Сегеда Н. А.)	285
Сучасні світові методичні системи розв'язання проблеми творчого самовираження школярів на уроці музики для вчителя Нової української школі /Сегеда Н. А. /	285
Педагогічний супровід та особливості впровадження освітніх технологій розвитку креативності підлітків на інтегрованих уроках музики /Терещенко С. В./	291
Технологія формування музично-просвітницької компетентності майбутнього вчителя мистецтва /Стотика І. Г., Власенко Е. А./	302
Розділ 12. ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИКИ РОЗВИТКУ ФІЗИЧНИХ ЯКОСТЕЙ НА УРОКАХ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ	
(Редактори розділу Котова О. В., Проценко А. А.)	311
Методика використання сучасних фітнес-технологій на уроках фізичної культури в закладах освіти /Котова О. В./	311
Методики розвитку основних фізичних якостей учнів на заняттях із футболу /Проценко А. А./	318
Програма силової підготовки з використанням комплексів атлетичної гімнастики для юнаків старшого шкільного віку загальноосвітнього начального закладу /Карabanov Є. О., Нетиа О. В., Суханова Г. П., Ушаков В. С./	326
Розділ 13. ІНФОРМАЦІЙНІ ТА ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ІНФОРМАТИКИ В ЗАКЛАДАХ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	
(Редактор розділу Наумук І. М.)	332
Групові технології навчання в освітньому процесі /Наумук І. М., Стрілець О. В./	333
Використання паперової інженерії в проектуванні леп-буку /Брянцева Г. В., Брянцев О. А./	334
Елементи інтерактивних технологій: активні форми і методи навчання /Наумук І. М./	335

For group B:

a)	Did you like reading this article?
b)	Do you like reading about diet and health?
c)	Why do you think it has taken so long to do a major study on cancer and diet?
d)	What do you think of the argument that it is wrong to kill animals?
e)	Are strict vegetarians healthier than vegetarians who eat dairy products and honey?
f)	Have you ever changed your diet?
g)	What effects would vegetarianism have on your country's health?
h)	Should fast food restaurants offer more vegetarian choices?
i)	Are the vegetarians you know happier and healthier?
j)	What questions would you ask Professor Timothy Key?

CONCLUSION. Узагальнення результатів, підведення підсумків заняття.

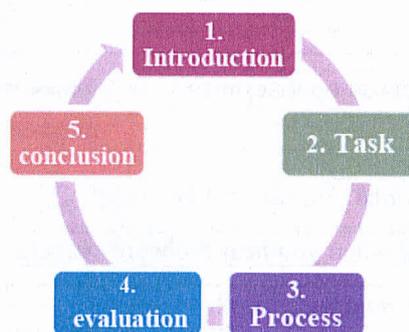
ВЕБ-КВЕСТ ПРОЕКТ

Матюха Г. В., Насалевич Т. В., Тарасенко Т. В.

Різновидом проектної діяльності студентів є створення студентами власних веб-квестів – проектів, спрямованих на результат, який отримується в процесі розв'язання тієї чи іншої теоретичної або практичної проблеми. Першими розробниками веб-квесту як навчального ресурсу є Б. Додж та Т. Марч [35].

І.С. Садікін [39] дає таке визначення веб-квестів: «Web Quest is an inquiry-oriented online learning activity in which all of the information used by learners nowadays is drawn from the Internet. Online learning language through Web Quest is no longer limited to online communication such as mails, chat, forums, or other online activities for learners to visit occasionally Веб-квест – це навчально-орієнтована онлайн-навчальна діяльність, в якій вся інформація, що використовується учнями, витягується з Інтернету. Мова навчання в режимі он-лайн через веб-пошуки більше не обмежується онлайн-комунікаціями, такими, як електронна пошта, чат, форуми або інші види діяльності в Інтернеті, які учні іноді відвідують».

Б. Додж [35] виділяє п'ять основних етапів реалізації веб-квесту:

1. Вступ – подаються загальні відомості, прописуються ролі учасників, індивідуальні та командні завдання, короткий опис (сценарій) веб-квесту.

2. Завдання – формулюються проблемні завдання та опис форми, в якій буде представлено кінцевий очікуваний результат самостійної роботи.

3. Алгоритм роботи над творчим проектом та список інформаційних джерел – опис послідовних дій, ролей та ресурсів, необхідних для ефективної організації роботи над веб-квестом та виконання завдання (посилання на Інтернет-ресурси, дані про експертів в цій галузі, адреси електронної пошти, конференції в синхронному та асинхронному режимі, додаткові джерела інформації та матеріали: приклади, шаблони, таблиці, бланки, інструкції, мапи, діаграми, словники тощо).

4. Оцінка – список критеріїв та параметрів оцінки виконаного веб-квесту, представлених у вигляді бланку-оцінки (критерії та параметри розробляються в залежності від складності навчального завдання).

5. Підсумок – короткий опис результатів, досягнутих при виконанні веб-квесту.

Мета веб-квесту полягає у тому, щоб допомогти виконавцю проаналізувати, синтезувати й оцінити інформацію з метою реалізації завдання або низки завдань [39].

Роль викладача в освітньому процесі суттєво змінюється, адже він виступає як координатор із високим рівнем предметної, методичної та інфокомунікаційної компетенції. Згідно з класифікацією Б. Доджа, веб-квести можна поділити на короткострокові та довгострокові. Короткострокові веб-квести розробляють на одне-три заняття. Метою таких квестів є отримання знань та їхня інтеграція. Довгострокові веб-квести розраховані на термін від одного тижня до місяця. Після завершення роботи над довгостроковими веб-квестами, учень набуває вмінь аналізувати матеріал, трансформувати його та використовувати для створення власної веб-сторінки та веб-сайту. Проблемні завдання та тематика веб-квестів можуть бути будь-якого рівня складності та різнитися за своїм змістом [1, с.168].

Веб-квест – завдання, що містить проблему, включає в себе елементи рольових ігор, та потребує пошук інформації в мережі Інтернет. Вони охоплюють різні навчальні предмети, проблеми [31, с.36].

Основною рисою запропонованого методу є пошук інформації за поданими джерелами, підготовленими вчителем, які відповідають обраній темі. Орієнтація веб-квесту спрямована на всебічний розвиток системи знань, умінь, навичок, а також формування досвіду з самостійної роботи. Веб-квест привчає учнів до відповідальності. *Основою методу* є практична діяльність і механізм включення старшокласників у процес навчання, що формує інформаційні й комунікативні здібності [17, с. 441].

Веб-квест містить такі типи завдань:

- 1) Retelling task (обробка інформації та представлення у класі у вигляді переказу).
- 2) Compilation task (інформація з різних джерел об'єднується в одну).
- 3) Mystery task (синтез інформації і створення головоломки, розв'язання загадки немає в Інтернеті).
- 4) Journalistic task (подача інформації у вигляді репортажу).
- 5) Design task (складання продукту чи плану дій з розв'язання проблеми із задалегідь окресленою метою).
- 6) Creative product task (подача інформації, продукту у певному форматі: малюнок, гра, пісня тощо).
- 7) Consensus building tasks (інформація, що змінює думки інших).
- 8) Persuasion tasks (продукт, що переконує, аргументує дії).
- 9) Self knowledge tasks (спрямовані на самопізнання, саморефлексію).
- 10) Analytical tasks (дослідження взаємозалежних речей у межах тематики).
- 11) Judgement tasks (оцінка й класифікація низки предметів, питань тощо).

Scientific tasks (знайомство й залучення учнів до науки) [3, с. 385].

така методика не відповідає традиційним стосункам учитель – учень, роль учителя відходить на задній фон, він виступає в ролі радника. Основний процес ґрунтується на учнівській діяльності. Старшокласники повинні самоорганізовуватися, вирішувати, як представляти отримані результати.

До переваг цього методу належать:

1. Забезпечення самостійності й автономності старшокласників.
2. Розвиток комунікативних можливостей – саме під час презентації веб-квесту учні вчаться вільному спілкуванню на різні академічні теми.
3. Спрямований на особистість та індивідуальність учня.
4. Посилює мотивацію та зацікавлення в практиці мови й вивчення нового.
5. Відкриває доступ до аутентичної іншомовної інформації.
6. Організовує колективну й індивідуальну дослідницько-пошукову роботу класу.
7. Розвиває і формує критичне й аналітичне мислення.

Серед *недоліків* ми визначаємо:

1. Потребує чимало часу на підготовку квесту, пошук коректних веб-ресурсів.
2. Потребує від учнів достатнього рівня іншомовного спілкування й мовних навичок.
3. Спрямований лише не дослідницький і комунікативний розвиток, увага удосконаленню граматичних і лексичних навичок не приділяється.

Методична розробка практичного заняття з іноземної мови з використанням веб-квесту за темою «Olympic games»

I. ОРГАНІЗАЦІЙНА ЧАСТИНА. Ознайомлення з правилами роботи.

Students can work in groups or individually

II. ВСТУП

The Olympic Games is a major international event featuring summer and winter sports, in which thousands of athletes participate in a variety of competitions. The Olympic Games have come to be regarded as the world's foremost sports competition where more than 200 nations participate.

In this project, you will learn a lot of interesting information about the history of the Olympic Games, games included into it and great sportsmen. You are supposed to be active, creative and curious in doing this project. Surf the Net and gather as much information as possible about the Olympic Games.

III. ЗАВДАННЯ ВЕБ-КВЕСТУ

The main task is:

- to make an Internet research and answer all the questions;
- to learn information about the history of the Olympic Games;
- to make a map of the Olympic Game Host Cities ;
- to listen to and learn more about the Olympic Anthem;
- to illustrate the results of your search by writing the essay and create a Power Point presentation.

III. Алгоритм роботи

Stage 1. Answer the following questions:

1. When and where did the Olympic games begin?
2. Who renewed the Olympic movement?
3. When and where did the first modern Games take place?
4. Are Summer and Winter Games held separately?

Useful links:

<http://history1900s.about.com/od/fadsfashion/a/olympicshistory.htm>

<http://trackandfield.about.com/od/olympics/a/olympichistory.htm>

http://olympics.wikia.com/wiki/Olympic_Games

Stage 2. Study the information about Olympic symbols:

http://www.olympic.org/Documents/Reports/EN/en_report_1303.pdf

Stage 3. The Olympic Hymn is also known informally as the Olympic Anthem. Learn more information about it:

<http://www.youtube.com/watch?v=mZmSNpd-7GU>

Stage 4. Draw a map of the Olympic Game Host Cities using the following information:

<http://geography.about.com/od/countryinformation/a/olympiccities.htm>

Stage 5. Find five oldest and five modern sports included into the Olympics. (Summer and Winter)

<http://www.the-sports.org/1896-athinai-summer-olympic-games-s16-c0-b0-j0-u227.html>

Stage 6. Create a presentation or make a report according to the tasks of the lesson.

IV. ОЦІНЮВАННЯ УЧНІВ:

	Poor «2»	Fair «3»	Good «4»	Excellent «5»
Content	Shows no significant understanding of material.	Has mostly shallow grasp of the material; rarely takes a stand on issues; offers inadequate levels of support.	Shows evidence of understanding most of the major concepts; is skilled in basic level of support for opinions; offers an occasional divergent viewpoint.	Demonstrates excellence in grasping key concepts; provides sample evidence of support for opinions; readily offers new interpretations of discussion material.
Use of English	Writing is largely unintelligible.	Poor use of the language; only an occasional idea surfaces clearly; there is overuse of the simple sentence and repetition of words; paragraphs are often unrelated to each other.	Sentences are generally grammatically correct; ideas are readily understood but show signs of disorganization; some transitions between concepts are missing; there are occasional misspellings.	Student uses complex, grammatically correct sentences on a regular basis; expresses ideas clearly, concisely, cogently, in logical fashion; uses words that demonstrate a high level of vocabulary; has rare misspellings.
Organization	There was no clear or logical organizational structure, just lots of facts	Content is logically organized for the most part	Uses headings or bulleted lists to organize, but the overall organization of topics appears flawed	Content is well organized using headings or bulleted lists to group related material

Продовження таблиці.

PowerPoint presentation	Often mumbles or cannot be understood OR mispronounces more than one word.	Speaks clearly and distinctly most (94-85%) of the time. Mispronounces no more than one word.	Speaks clearly and distinctly all (100-95%) the time, but mispronounces one word.	Speaks clearly and distinctly all (100-95%) the time, and mispronounces no words.
Cooperation	Rarely takes part in group discussions, shares very few ideas and does not respect others' opinions	Occasionally takes part in group discussions, shares some ideas and respects others' opinions to a limited degree	Takes an active part in group discussions, shares ideas most of the time, and respects others' opinions	Takes the initiative in group discussions, shares ideas and encourages others to do the same, respects others' opinion

V. ПІДСУМОК. Опис досягнутих результатів

Фрагмент уроку з використанням технології веб-квест

Theme: Extraordinary Jobs

Aims:

- 1) to improve communicative skills;
- 2) to strengthen team co-operation;
- 3) to promote research and computer skills.

1. You are journalists and bloggers. And you lead the blog about extraordinary jobs around the world. This topic is interesting and popular. You must take a trip around the world and find new information. You can share your information using web-blog and other web-diaries.

2. You should go around the world and find information about jobs.

3. Your task is to tell about the chosen job, give advantages and disadvantages, and write information into your diary. Then present it for the class in the form of presentation. You must tell us an interesting story without reading from the list. So there is 5 groups. The 1st group – «Snake Milker», 2nd – «Laughter Therapist», 3rd – «Paradise Island «caretaker», 4th – «Candy tester», 5th – «Resort waterslide».

So, you should make your research according to the plan:

1. General info about the chosen profession.
2. People who are employed in these spheres.
3. What should you do to work in these spheres.
4. Advantages or importance of this job.
5. Disadvantages and warning.
6. Your personal attention and your recommendations.

Don't forget about video, audio or images in your presentation.

Then, when you found this info, put it into your online blog «a ready-made information» and send me per-email. In class you must do presentation. Be ready to answer the questions.

7. Use for your research work the next web-sites.

<http://www.insidejobs.com/careers/snake-milker>

<https://www.theguardian.com/lifeandstyle/2008/jul/06/healthandwellbeing4>

<http://news.bbc.co.uk/2/hi/asia-pacific/7823812.stm>

<https://www.nytimes.com/2017/02/10/business/mondolez-tasting-chocolate-oreo-cadbury.html>

<http://abcnews.go.com/blogs/business/2013/04/college-students-dream-job-water-slide-tester/>

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ КРАЇНОЗНАВЧОГО МАТЕРІАЛУ В ШКІЛЬНОМУ КУРСІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Байтеряков О. З., Байтерякова Н. Ю., Байтеряков Є. О.

Існування мови неможливе без існування суспільства, що цією мовою користується. Ця, на перший погляд, прописна істина ховає у собі сутність застосування країнознавчого матеріалу під час вивчення будь-якої іноземної мови. Взаємозв'язок із лінгвістикою проявляють усі сфери людського буття: географія і топографія, економіка, історія, культура, література, судові системи, народні обряди та звичаї – все це виражається мовою, а тому відбивається у ній. Жодний значущий процес чи подія фізичного простору не оминають простір лінгвістичний.

Розгляд країнознавчого матеріалу дозволяє глибше відчувати специфіку мови, що вивчається, прослідкувати етимологічні аспекти формування тематичної лексики, збагатити свій словниковий запас,